

Список використаної літератури.

1. Білик, М. І. Біомеханіка у спорті: методи та застосування / М. І. Білик. – Київ: Наукова думка, 2021. – 300 с.
2. Іванов, О. О. Кінезіологія у спортивній реабілітації: новітні підходи / О. О. Іванов. – Харків: ХНУ, 2020. – 250 с.
3. Смирнов, В. П. Роль кінезіології у відновленні після спортивних травм / В. П. Смирнов. – Львів: ЛНУ, 2019. – 200 с.
4. Petrov, A. Biomechanics and Rehabilitation in Sports Injuries / A. Petrov. – Oxford: Oxford University Press, 2018. – 320 p.
5. Johnson, R. Kinesiology in Athletic Recovery: A Comprehensive Approach / R. Johnson. – London: Routledge, 2020. – 280 p.

Рак В. <https://orcid.org/0000-0002-3231-2418>

Ящик О. <https://orcid.org/0000-0002-8420-3336>

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка

Інформаційна грамотність є одним із ключових компонентів професійної підготовки вчителів фізичного виховання в умовах сучасного суспільства. Це важливо для адаптації до цифрової епохи, інтеграції сучасних технологій у процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей. Вона включає вміння ефективно шукати, оцінювати, використовувати та створювати інформацію. В умовах постійного зростання кількості цифрових ресурсів, ці навички стають важливими для забезпечення якісного навчального процесу, розвитку критичного мислення та постійного професійного вдосконалення. Вчитель повинен вміти

добирати відповідну та достовірну інформацію з різних джерел, зокрема з Інтернету, наукових баз даних і медіа-платформ, аналізувати та використовувати її для вирішення освітніх завдань та поповнення професійних знань.

Майбутній вчитель фізичного виховання повинен використовувати різні інформаційні ресурси (наукові статті, бази даних, вебсайти, підручники) для пошуку актуальної інформації про методи тренувань, фізіологічні процеси, тренувальні програми тощо. Також вміти користуватися пошуковими системами та спеціалізованими платформами, наприклад Google Scholar, PubMed або освітніми базами для пошуку матеріалів з фізичного виховання.

Важливим аспектом інформаційної грамотності є оцінка якості інформації, що передбачає вміння критично оцінювати джерела інформації, щоб уникнути поширення неперевірених або помилкових даних.

Основними навичками є перевірка достовірності джерел: вміння відрізнити науково обґрунтовані дані від популярних статей або інформації сумнівної якості. Також вміння аналізувати авторитетність та компетентність джерела (автора або публікації). Аналіз структурованості та актуальності інформації повинен відповідати сучасним стандартам і дослідженням у галузі фізичного виховання та спорту.

Інформаційна грамотність визначається вмінням структурувати, організувати та зберігати інформації для швидкого доступу та подальшого використання. Це може включати:

- Використання цифрових інструментів для зберігання та каталогізації інформації (наприклад, Evernote, Google Keep, Zotero для наукових джерел).
- Систематизацію матеріалів за темами або категоріями (наприклад, «Методи оцінки фізичної підготовки», «Тренувальні програми для підлітків», «Мотивація у спорті»).

Важливою частиною інформаційної грамотності є критичне мислення та аналіз інформації, яка включає

вміння аналізувати знайдену інформацію, співвідносити її з іншими джерелами і приймати рішення на основі отриманих даних. Майбутній вчитель повинен уміти:

- порівнювати та протиставляти різні точки зору, зокрема щодо методів тренування або підходів до фізичного виховання;
- формулювати власні висновки на основі аналізу наукової літератури, досвіду та практичних спостережень.

Інформаційна грамотність визначається ефективністю використання інформації.

Цей етап передбачає застосування отриманих знань у практичній діяльності. Для вчителя фізичного виховання це може означати використання нових методик тренувань або педагогічних прийомів для покращення навчального процесу, сучасних інформаційних матеріалів для проведення занять з фізичної культури, корекції тренувальних програм, роботи з учнями з різним рівнем фізичної підготовки.

Вчитель повинен розуміти етичні аспекти роботи з інформацією, зокрема, дотримання авторських прав та академічної доброчесності. Наприклад, при створенні навчальних матеріалів чи презентацій важливо посилатися на джерела, використані у дослідженнях або публікаціях. Також, важливо дотримуватися правил конфіденційності та захисту особистих даних учнів (при використанні цифрових платформ чи зборі інформації). Цифрова етика охоплює моральні питання, пов'язані з безпекою, конфіденційністю, відповідальністю та повагою до інших користувачів. Учителі мають бути обізнані з правилами використання особистих даних учнів на платформах для онлайн-навчання, таких як Google Classroom або Zoom, знати, що не можна передавати особисту інформацію без згоди, потрібно забезпечувати надійний захист паролів та іншої конфіденційної інформації.

Інформаційна грамотність тісно пов'язана з вмінням користуватися сучасними технологіями для отримання, обробки та поширення інформації. Майбутній вчитель фізичного виховання має:

- опанувати різні інструменти для створення та поширення навчального контенту (відеоуроки, інтерактивні презентації, вебінари);
- використовувати додатки та програмне забезпечення для оцінки фізичної активності учнів (наприклад, додатки для фітнесу, пульсометри, GPS-трекери).

Використання інтерактивних технологій дозволяє зробити уроки більш цікавими та мотивуючими для учнів, зокрема шляхом використання ігор, симуляторів та інтерактивних тренажерів. Це сприяє більш активній участі учнів у навчальному процесі.

- Інтерактивні дошки (Smart Boards): дозволяють вчителям демонструвати навчальні матеріали, відео та графіки в режимі реального часу. Учні можуть взаємодіяти з контентом, що підвищує їх інтерес до навчання.

- VR та AR технології (віртуальна та доповнена реальність) дозволяють учням занурюватися в імітаційні сценарії спортивних тренувань або переглядати 3D-моделі тіла під час тренувань. Наприклад, віртуальні тренери можуть допомагати у вивченні нових рухів або тренувальних програм.

Отже, сучасне фізичне виховання базується на наукових даних, що постійно оновлюються. Вчитель має бути в курсі останніх досліджень у галузі фізіології, педагогіки, здоров'я, щоб підвищити ефективність своїх занять. Інформаційна грамотність є основою для постійного професійного розвитку майбутнього вчителя фізичного виховання. Це дозволяє йому бути ефективним фахівцем, інтегрувати новітні наукові досягнення у свою роботу та забезпечити сучасний підхід до фізичного виховання.

Список використаних джерел.

1. Olympism and the change of its values under the influence of time as a component of sustainable development / Ohnistyi A., Ohnista K., Yashchuk.O., Karlenko V. // Олімпійський рух на теренах України – минуле та сьогодення. Матеріали всеукраїнської наукової

конференції. За заг.ред. Огнистого, А.В., Огниста К.М. – Тернопіль: В-во ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2023. – 25-32 с.

2. Довідник термінів та понять з інформаційно-технічних засобів навчання. Навчальний посібник / укладачі Рак В. І., Луцик І. Б., Потапчук О. І., Франко Ю. П. Ящик О. Б. – Тернопіль, ТНПУ, 2021. – 192 с.

3. Ладика П.І., Ящик О.Б. Потреби освітнього процесу зі спортивно-педагогічних дисциплін у комп'ютерних технологіях/ Інноваційні підходи до фізичного виховання і спорту учнівської та студентської молоді // Матеріали Всеукраїнської наукової конференції / За заг.ред.Огнистого А.В., Огнистої К.М. – Тернопіль: В-во СМТ «ТАЙП», 27-28 жовтня 2022. – 114-117 с.

4. Рак В. І., Ящик О.Б. Використання імерсивних технологій на уроках фізичного виховання / Матеріали Всеукраїнської наукової конференції Інноваційні підходи до фізичного виховання і спорту учнівської та студентської молоді 20 жовтня 2023 року / За заг.ред.Огнистого А.В., Огнистої К.М. – Тернопіль: В-во СМТ «ТАЙП», 2023. – 150-155 с.

5. Формування інформаційної культури майбутнього вчителя фізичного виховання / Луцик І.Б., Рак В.І О. Б. Ящик // Інноваційні підходи до фізичного виховання і спорту студентської молоді // Матеріали п'ятого регіонального науково-методичний семінару / За заг. ред. Огнистого А. В., Огнистої К. М. – Тернопіль: В-во СМТ «ТАЙП», 2020. – С. 133-140.

6. Рак В. І., Ящик О. Б. Формування компетентностей використання сучасних SMART засобів у студентів педагогічних спеціальностей / Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти 30 травня 2023 р. / за ред. М. С. Курача, І. В.Цісарук. Кременець: ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2023. 106-108 с.